

ارزیابی عوامل تاثیر گذار در روند شکل گیری شهرستان خمین

مریم حاجیلو دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمین

چکیده:

از روزگاران قدیم دلایل متعددی سبب شده است تا یک شهر یا یک شهرستان شکل گیرد. بر این اساس مسئله شکل گیری شهرها و شهرستان ها و زمینه های آن ها در تاریخ ایران جای تامل دارد. زیرا شناخت ساختار شهر ارتباطی مستقیم با شناخت عناصر و اجزای سازنده اش، ساکنان آن، فرهنگشان، بهره گیری از نکات مثبت معماری و... دارد. از این رو سعی شده است تا بر پایه روش تحقیق تاریخی به معنای بیان درست حقایق گذشته در این باب را با اتکا بر منابع، ترکیب دلایل مستدل و تحلیل آن ها، به صورت منظم و عینی، چگونگی به وجود آمدن شهرستان خمین را در دوران باستان، مورد بررسی قرار دهیم. لازم به ذکر است که این پژوهش با روش توصیفی - تحلیلی و با استفاده از روش مبتنی بر مطالعات کتابخانه ای و استفاده از اسناد و مدارک موجود به نگارش درآمده است. از ابزار تحقیقاتی، در این پژوهش بیشتر تکیه بر اسناد و نشانه های تاریخی و فرهنگی شهرستان خمین می باشد. در نهایت روش تحقیق در تهیه این گزارش پژوهشی (تحلیلی - تاریخی استقرایی) است و با بهره گیری از مطالعات کتابخانه ای و میدانی و نقشه ها می باشد. هدف از نگارش این مقاله چگونگی شکل گیری شهرستان خمین بر اساس عوامل تاثیر گذار مختلف مانند آب و هوا، موقعیت جغرافیایی، حاصل خیزی منطقه و عوامل نظامی می باشد، که به بررسی آن پرداخته شده است. در هر حال، دلایل متعددی دست به دست هم داده اند تا در شکل گیری این شهرستان موثر واقع شوند. نظیر دلایل سیاسی، اداری، نظامی و مذهب. در مورد عامل مذهب باید این نکته را ذکر کرد که این شهر بازتاب عقاید، فرهنگ و معیشت ساکنانش است. مقدسات مردم که یکی از عوامل نظم دهی به شهرها است، سبب رشد خمین در این زمینه شده است. همچنین سعی شده است در این پژوهش، چند مرحله تاثیرگذار تاریخی در شکل گیری شهرستان خمین قرار داده شود. مانند دوره قاجاریه (مرحله سنتی) که در آن، قلعه ها، کاروانسرا ها و... شکل می گیرند. در دوران پهلوی، مساجد، ترمینال، بازار و... ایجاد می شوند و در دوره بعد از انقلاب اسلامی شاهد تشکیل خانه های مسکونی آپارتمانی، ایستگاه های تاکسی و... هستیم و در نهایت رسیدن به مراحل مختلف و شکل گیری فعلی این شهرستان می باشد.

واژگان کلیدی:

گسترش، شهرستان خمین، عوامل تاثیر گذار، روند شکل گیری.